

รายการ “ศาลปกครองพบประชาชน”
ดำเนินการโดย ศาลปกครอง ร่วมกับ สมาคมสื่อช่อสะอาด
ออกอากาศทางสถานีวิทยุ เครือข่ายสมาคมสื่อช่อสะอาด

วัน/เวลาดำเนินการ	วันพุธที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ ห้องบันทึกเสียง สำนักประชาสัมพันธ์
วัน/เวลาออกอากาศ	วันจันทร์ที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘
หัวข้อการสนทนา	“เจ้าหน้าที่ละเมิดบุคคลทั่วไป ใครต้องรับผิดชอบ” ตอนที่ ๑
ผู้ให้สัมภาษณ์	นายวิชา เหล่าปิยสกุล วิทยากรจากสำนักงานศาลปกครอง
ผู้ดำเนินรายการ	นางสาวพรนภา บุญฤทธิ์ เจ้าหน้าที่สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานศาลปกครอง

ประเด็นสนทนา

สวัสดีค่ะ พบกับรายการ “ศาลปกครองพบประชาชน” ทางเครือข่ายสมาคมสื่อช่อสะอาด ครอบคลุมพื้นที่ ๗๖ จังหวัด จำนวน ๔๒๑ สถานีทั่วประเทศ เราจะพบกันได้เป็นประจำทุกวันจันทร์ ตั้งแต่เวลา ๑๙.๓๐ – ๒๐.๐๐ น. กับข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับศาลปกครองและคดีปกครองค่ะ

เช่นเคยค่ะ ก่อนที่จะไปพบกับวิทยากรในช่วงแรก เราไปรับฟังสาระความรู้เกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกครองกันก่อนค่ะ

-----สารคดีไกล่เกลี่ย-----

กลับเข้าสู่ช่วงที่สองกับรายการศาลปกครองพบประชาชน ซึ่งยังอยู่กับเบิร์ดพรนภา บุญฤทธิ์ เจ้าหน้าที่ศาลปกครองค่ะ

คุณผู้ฟังคะ ปกติแล้วรายการเราจะพูดคุยเล่าคดีในเชิงข้อเท็จจริง เอาคดีความมาเล่าเป็นเรื่อง ๆ แต่วันนี้จะมาเล่าในแง่มุมของหลักกฎหมาย แล้วก็ยกตัวอย่างคดีสั้น ๆ โดยจะเป็นเรื่องของพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับท่านผู้ฟังอย่างมาก ไม่ว่าจะท่านจะเป็นประชาชนบุคคลทั่วไปที่อาจจะได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการกระทำของรัฐ ก็จะได้รับรู้รับทราบว่าเราต้องฟ้องใคร ฟ้องที่ไหน หรือท่านผู้ฟังอาจจะเจ้าหน้าที่ที่เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องในความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่บุคคลภายนอกประชาชนคนทั่วไป ก็จะได้รับรู้รับทราบว่าเรามีสิทธิในการต่อสู้คดีเพียงใด

ซึ่งวันนี้ คุณชวิต เหล่าปิยสกุล จะมาเล่าให้ฟังในหัวข้อ “เจ้าหน้าที่ละเมิดบุคคลทั่วไป ใครต้องรับผิดชอบ” ตอนที่ ๑

สวัสดีค่ะ คุณชวิต

สวัสดีครับคุณ... สวัสดีครับคุณผู้ฟัง

๑. ก่อนเข้ารายการเมื่อสักครู่ ที่เราได้คุยกันหลังไมค์ ได้ยินคุณชวิต บอกว่า อยากจะปรับเปลี่ยนวิธีการในการเล่าคดีปกครองในรายการ อยากให้คุณชวิต เล่าให้เพื่อนรายการ ฟังสักนิดนึงค่ะ ว่าเป็นยังไง เพื่อเราจะได้เดินไปพร้อม ๆ กัน ในการทำความเข้าใจกฎหมายปกครอง

ก่อนอื่นก็ขอสวัสดิ์ปีใหม่คุณเบิร์ดและท่านผู้ฟังทุกท่านครับ และก่อนจะเข้าสู่เนื้อหา อยากขอทำความเข้าใจกับคุณผู้ฟังสักเล็กน้อยนะครับว่า หลังจากนั้น ผมจะเริ่มปรับวิธีในการมาพูดคุยกัน จากเดิมที่เราจะเล่าคดีกันแบบเคสบายเคส เหมือนเล่านิทานที่มีกฎหมายเฉพาะเรื่องของคดีนั้น ๆ มาประกอบ

จากนี้ ผมจะเริ่มปรับเปลี่ยนเข้าสู่การทำความเข้าใจหลักกฎหมายพื้นฐานก่อน ซึ่งก็จะมีคดีนี้แหละ แต่จะเล่าสั้น ๆ เพื่อเอามาเป็นตัวอย่างประกอบของข้อกฎหมาย

ซึ่งถ้าใครได้ฟังผมมาตลอดก็เห็นเลยว่า คดีส่วนใหญ่ที่ผมนำมาเล่า คือคดีเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่

ซึ่งผมเองก็เห็นว่า กลุ่มประเภทคดีละเมิดเนี่ยมีความสำคัญ เข้าถึงง่าย ประชาชนคนทั่วไปมีโอกาสประสบพบเจอมากที่สุด ก็เลยอยากจะเลือกกฎหมายตัวนี้มาติดอาวุธให้คุณผู้ฟังได้รับรู้รับทราบกัน

เมื่อพูดถึงการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ ก็จะมีตัวบทกฎหมายหลัก ๆ ที่ผมจะมาคุย คือ กฎหมาย ๒ ฉบับ ได้แก่

๑. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และ

๒. พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

และอาจจะมีสอดแทรกอีกฉบับ คือ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

โดย ๒ ตอนก่อนหน้าี้ ผมได้คุยให้เห็นภาพใหญ่ของคดีละเมิดของเจ้าหน้าที่แล้ว แต่ถ้าใครยังไม่ได้ฟัง ก็ไม่ต้องกังวลไปครับ เพราะผมจะพยายามเน้นย้ำเรื่องพื้นฐานให้ได้ฟังกันอยู่ตลอดนะครับ หรือถ้าจะย้อนไปฟังก็เป็นเรื่องดีครับผม

ทีนี้ ใน Episode นี้ และ ถัด ๆ ไป ผมก็จะค่อย ๆ ไล่ลำดับหลักกฎหมาย พร้อมตัวอย่างคดีมาประกอบ เพื่อให้คุณผู้ฟังได้ทำความเข้าใจหลักกฎหมายพื้นฐานมากขึ้นนะครับ

๒. แล้ววันนี้ที่เราจะมาพูดคุยกัน เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไรคะ

เรื่องที่จะมาคุยวันนี้ คือ เรื่อง “การกำหนดตัวผู้ต้องรับผิดชอบ ในคดีที่เจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก”

โดยหัวข้อนี้ จะมี ๒ ส่วนนะครับ

๑. การกำหนดตัวผู้ต้องรับผิดชอบ กรณีละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่
๒. การกำหนดตัวผู้ต้องรับผิดชอบ กรณีละเมิดที่มีใช้ในการปฏิบัติหน้าที่

๓. อือหือ มีทั้งกรณี ละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ และ ที่มีใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ไข่ม้อยคะ

ใช่ครับ ซึ่งทั้งเนื้อหาและตัวอย่างอาจจะค่อนข้างเยอะ ก็จะขอแบ่งคุยเป็น ๒ ตอนละกันนะครับ

โดยในวันนี้จะเน้นไปที่การอธิบายหลักกฎหมาย และอาจจะมียกตัวอย่างคดีสัก

๒-๓ คดี นะครับ แล้วในตอนหน้า ก็จะมายกตัวอย่างคดีที่น่าสนใจเพิ่มเติม

๔. ได้เลยคะ ก่อนหน้านี้ คุณชวิต เคยบอกไข่ม้อยคะว่า คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่เนี่ย จะมีอยู่ ๒ รูปแบบ อยากให้ทวนตรงนี้ให้คุณผู้ฟังอีกสักกรอบหนึ่งได้มั๊ยคะ

ได้ครับ ก็จะขอสรุปให้เห็นภาพใหญ่ๆ นะครับ คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ จะมีกฎหมายสำคัญ ๒ ฉบับ

๑. พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และ
๒. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

โดยกฎหมายดังกล่าวก็ได้กำหนดลักษณะความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ไว้ ๒ กรณี ครับ ได้แก่

๑. กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก และ
๒. กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ

เราจะดูยังไงคะคุณชวิต คดีไหนเป็นคดีละเมิดต่อบุคคลภายนอก และคดีไหนเป็นละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ดูผู้เสียหายที่แท้จริงครับ

ในส่วนละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ก็คือ การกระทำละเมิดที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้เสียหายโดยตรง เช่น กรณีทุจริตการรับจ่ายเงิน เจ้าหน้าที่ทำหลักฐานเอกสารเบิกจ่ายปลอมหรือเท็จ คดีเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจรับ การจ้าง การใช้จ่ายเงินผิดระเบียบ กรณีอุบัติเหตุแล้วหน่วยงานของรัฐเสียหาย เป็นต้น

ส่วนละเมิดต่อบุคคลภายนอก ก็เช่น พวกคดีอุบัติเหตุบนท้องถนนที่เกิดจากการซ่อมบำรุงดูแลงานทางไม่ดี ต้นไม้ริมทางล้มทับรถที่จอดริมถนน หรือล้มขวางการจราจร การออก

คำสั่ง การออกโฉนดที่ดินที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย การดำเนินการก่อสร้างสาธารณูปโภคครุกล้า ที่ดินเอกชน เป็นต้น ซึ่งคดีกลุ่มนี้ก็จะเห็นเลยว่า ผู้เสียหายคือประชาชน เฉพาะคนเฉพาะราย

๕. แล้วทำไมเราถึงต้องแยกความรับผิดชอบทางละเมิดออกเป็น ๒ กรณีคะคุณชวิศ

ในทางกฎหมายก็มีหลายเหตุผลนะ

๑. เพื่อการกำหนดเขตอำนาจศาล กำหนดประเภทคดี

คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดเนี่ยนะครับ บางคดีเป็นคดีพิพาทที่ฟ้องเพิกถอนคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ บางคดีเป็นคดีฟ้องขอให้ชดใช้เงิน ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

ซึ่งการแยกประเภทคดี ก็จะมีผลถึงเงื่อนไขการฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีหรือไม่ ได้ดำเนินการอุทธรณ์ก่อนฟ้องหรือยัง ระยะเวลาการฟ้องคดี อายุความ เหล่านี้จะเป็นผลทางกฎหมายที่ตามมา

ซึ่งการจำแนกในเบื้องต้นว่ากรณีไหนเป็นละเมิดบุคคลภายนอก กรณีไหนเป็นละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ก็จะทำให้ทั้งผู้เสียหาย หน่วยงาน พนักงานคดีปกครอง ทำงานง่ายขึ้นในการไล่สายทางกฎหมาย

๒. เพื่อช่วยในเรื่องของการจำแนกผู้มีสิทธิฟ้องคดีให้ชัดเจน หน่วยงานฯ เป็นผู้เสียหาย หน่วยงานฯ ก็เป็นผู้ฟ้อง บุคคลภายนอกเสียหายก็ผู้เสียหายคนนั้นเป็นผู้ฟ้อง

๓. การกำหนดตัวผู้ต้องรับผิดชอบ ซึ่งเป็นหัวข้อที่เราจะมาคุยกันในวันนี้

๔. นอกจากนี้ ก็เป็นเรื่องของการดำเนินการภายในหน่วยงานฯ เพื่อออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่หน่วยงานฯ หรือเพื่อออกคำสั่งไล่เบี้ยเจ้าหน้าที่กรณีที่หน่วยงานฯ ชดใช้เงินแก่บุคคลภายนอกแล้ว ทั้งการตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด การส่งสำนวนให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ

๖. คุณชวิศคะ แล้วทำไมเราต้องมีการกำหนดตัวผู้ต้องรับผิดชอบอีกละคะ ในเมื่อก็เป็นเรื่องที่บุคคลทั่วไปได้รับความเสียหาย เราก็น่าจะเรียกร้องเอาจากเจ้าหน้าที่คนนั้นได้เลยนี่คะ

นี่แหละเป็นคำถามสำคัญเลย ที่นำมาสู่การตราพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

การกระทำละเมิดเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ ซึ่งเจ้าหน้าที่ก็คือบุคคลอย่างเรา ๆ ท่าน ๆ เพราะตัวหน่วยงานฯ ตัวองค์กรเองเป็นเพียงชื่อเป็นศูนย์รวม แต่ไม่สามารถกระทำการใดได้เอง จะแสดงออกถึงเจตนาใด ๆ ด้วยการกระทำก็ต้องกระทำโดยเจ้าหน้าที่

ที่นี้ ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เนี่ย ก็ไม่ได้ทำไปด้วยเจตจำนงตัวเอง ๑๐๐% ถูกมั๊ยครับ แต่ทำไปเพราะหัวหน้าสั่ง ทำไปเพราะมีกฎหมายกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ มีกฎหมายกำหนดให้อำนาจไว้

ซึ่งพอปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้อำนาจแล้วก็หมายความว่า ทำไปในนามของหน่วยงานฯ นั้น ๆ จริงมั๊ยครับ

พอทำหน้าที่ในนามของหน่วยงานฯ ทำหน้าที่ตามที่ถูกสั่งมา หรือมีกฎหมายกำหนดให้ต้องทำ พอไปก่อความเสียหาย คิดว่าถูกต้องมั๊ยครับที่จะให้เจ้าหน้าที่คนนี้รับผิดชอบเป็นการส่วนตัวก็ไม่เหมาะเท่าไร

ใช่ครับ ถ้าเจ้าหน้าที่คนนี้ทำไปในการปฏิบัติหน้าที่ ทำเพื่อประโยชน์สาธารณะ พอเกิดเรื่องไม่ว่าเล็กหรือใหญ่ ต้องให้เขารับผิดชอบทั้งหมดเป็นการส่วนตัวก็คงไม่ถูกต้องนัก ถ้าเป็นแบบนั้นคิดว่าเขาจะมีกำลังใจทำงานมั๊ยครับ ก็คงจะหมดกำลังใจ

ใช่ครับ ทำงานในหน้าที่ ทำตามคำสั่ง พอถูกฟ้องคดี ไม่ว่าจะจริงหรือเท็จ ตัวเองต้องไปสู้คดีเอง ออกเงินเอง ไปศาลเอง ต้องกลางาน ความเครียด ความกดดันต่าง ๆ นั้นจึงเป็นเหตุผลครับว่าทำไมกฎหมายจึงต้องปกป้องเจ้าหน้าที่ ด้วยการกำหนดกฎหมาย มาตรา ๕ กับมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยมาตรา ๕ กำหนดว่า หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบต่อผู้เสียหายในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำการปฏิบัติหน้าที่ ในกรณีนี้ผู้เสียหายอาจฟ้องหน่วยงานของรัฐดังกล่าวได้โดยตรง แต่จะฟ้องเจ้าหน้าที่ไม่ได้

มาตรา ๖ กำหนดว่า ถ้าการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่มิใช่การกระทำการปฏิบัติหน้าที่ เจ้าหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบในการนั้นเป็นการเฉพาะตัว ในกรณีนี้ผู้เสียหายอาจฟ้องเจ้าหน้าที่ได้โดยตรง แต่จะฟ้องหน่วยงานของรัฐไม่ได้

๗. จากมาตรา ๕ และมาตรา ๖ ดังกล่าวนี้อะไร อยากให้คุณชวิต ช่วยสรุปสั้น ๆ ได้มั๊ยคะ

ครับผม พุดง่าย ๆ นะครับ อาจสรุปได้ว่า การกำหนดตัวผู้ต้องรับผิดชอบ สามารถแยกพิจารณาได้ ๒ กรณี ได้แก่

(๑) หน่วยงานของรัฐต้นสังกัดต้องรับผิดชอบในกรณีเจ้าหน้าที่กระทำการละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่

(๒) เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบในกรณีเจ้าหน้าที่กระทำการละเมิดที่มิใช่ในการปฏิบัติหน้าที่

๘. แล้วคำว่าละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ กับ ละเมิดที่มิใช่ในการปฏิบัติหน้าที่ เราจะแยกแยะยังไงคะ

อันนี้ก็ต้องขอยกคำอธิบายจากตำรา คำอธิบายกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ชาญชัย แสงวงศ์ดี การกระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ ต้องเป็นกรณีที่มี

กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย กำหนดให้เจ้าหน้าที่ มีหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่ง และการปฏิบัติหน้าที่นั้นได้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น หรือแก่รัฐโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ

๙. อ่อ ก็คือ ต้องเป็นกรณีที่มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ตามกฎหมาย กำหนดให้เจ้าหน้าที่มีหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่ง อันนี้จึงจะถือว่าเป็นการ ปฏิบัติในหน้าที่

ใช่ครับ ซึ่งเดี๋ยวผมจะยกตัวอย่างคดีที่น่าสนใจให้ศึกษากัน โดยต้องบอกก่อนนะครับ ว่า การที่เจ้าหน้าที่กระทำละเมิด แล้วหน่วยงานต้นสังกัดรับผิดชอบ ก็ถือว่าเป็นเคสปกติ ทั่วไป เขาทำงานที่ไหน ก็ฟ้องหน่วยงานนั้น ก็ไม่มีอะไรแปลกใหม่ ผมเลยจะขอจะยกกรณี ที่ น่าสนใจ ๆ ใหม่ ๆ ที่แปลกตาไปสักนิดมาให้ได้รับฟังกันนะครับ

๑๐. ดีเลยคะ แล้วมีคดีที่น่าสนใจ แต่ละคดีมีรายละเอียดเป็นอย่างไรบ้างคะ

คดีที่จะมาเล่าก็จะมี ๒ คดีนะครับ

กรณีแรก เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดไม่ได้สังกัดหน่วยงานของรัฐที่ต้องรับผิดชอบโดยตรง แต่เป็นเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติงานในโครงการให้กับหน่วยงานของรัฐนั้น

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๘๐๑/๒๕๖๖ ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ได้รับความเดือดร้อน เสียหายจากการที่ผู้ใหญ่บ้านชุดลอกคลองในที่ดินของผู้ฟ้องคดี ซึ่งผู้ใหญ่บ้านเนี่ยอยู่ในการ กำกับดูแลของกรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย ถ้าปฏิบัติหน้าที่ทั่วไปของผู้ใหญ่บ้านแล้ว เกิดการกล่าวหาว่าละเมิด ก็ต้องฟ้องต้นสังกัด แต่ที่นี้คดีนี้ไม่ใช่แบบนั้น มันเป็นการชุดคลอง ที่นี้การชุดลอกคลองที่พิพาทเนี่ยนะครับมีองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นเจ้าของโครงการ และงบประมาณ

ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่า ผู้ใหญ่บ้าน แม้จะไม่ได้เป็นเจ้าหน้าที่ในสังกัดขององค์การ บริหารส่วนตำบล แต่ผู้ใหญ่บ้าน ได้ปฏิบัติงานในโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบลซึ่ง เป็นโครงการที่ได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด

กรณีจึงชอบที่จะฟ้ององค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐที่ต้องรับผิดชอบ ในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำการในการปฏิบัติหน้าที่

ผู้ฟ้องคดีไม่อาจฟ้องผู้ใหญ่บ้านซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานในโครงการดังกล่าวได้ ทั้งนี้ ตาม มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ

กรณีที่สอง เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดเป็นเอกชนซึ่งได้รับมอบให้ใช้อำนาจทาง ปกครองของรัฐในการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามกฎหมาย ตัวอย่างนี้ก็คือ ช่างรังวัด เอกชน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๖๐๘/๒๕๖๖ วินิจฉัยว่า การรังวัดสอบเขตที่ดิน อันถือเป็นภารกิจหนึ่งในการจัดทำบริการสาธารณะของกรมที่ดินซึ่งพระราชบัญญัติช่างรังวัด เอกชน พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้ช่างรังวัดเอกชนทำการรังวัดที่ดินที่มีโฉนดที่ดินได้ โดยให้อยู่ ภายใต้การกำกับของสำนักงานคณะกรรมการช่างรังวัดเอกชน

โดยให้ถือว่าการรังวัดนั้นเป็นการรังวัดโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมาย ที่ดิน การรังวัดที่ดินของช่างรังวัดเอกชนจึงเป็นการใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทาง ปกครองของรัฐในการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามกฎหมายจึงเป็นเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ และการปฏิบัติงานของช่างรังวัดเอกชน ย่อมอยู่ภายใต้การกำกับของเจ้าพนักงานที่ดิน ช่างรังวัดเอกชนจึงเป็นผู้ปฏิบัติงานประเภท อื่น ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ

เมื่อการกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอกเกิดจากการรังวัดที่ดินอันเป็นการปฏิบัติ หน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงต้องรับผิดใช้ค่าสินไหมทดแทนอันเกิดจากการปฏิบัติ หน้าที่ของช่างรังวัดเอกชนในกรณีนี้ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน

นี่ก็จะเป็นตัวอย่างคดีที่น่าสนใจ นะครับ ที่ผมยกมา

๑๑. นี่ก็หมดเวลาแล้วนะคะ กำลังคุยสนุกเลย สุดท้ายอยากจะให้คุณชวิศช่วยสรุป แก่น สำคัญของกฎหมายที่เราได้คุยไปวันนี้เพื่อทิ้งท้ายสักเล็กน้อยค่ะ

อย่างที่ได้ออกไปนะครับ ว่าในหัวข้อ “เจ้าหน้าที่ละเมิดบุคคลทั่วไป ใครต้องรับผิด” เราจะแบ่งเป็น ๒ ตอน ซึ่งในตอนที่ ๑ นี้ เราก็ได้ทราบนะครับว่า กฎหมายว่าด้วยความรับผิด ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ แบ่งการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ได้เป็น ๒ กรณี คือ

๑. กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก และ

๒. กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ

กล่าวเฉพาะในส่วน เจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก ก็จะมีสาระสำคัญ ข้อแรกคือ การกำหนดตัวผู้ต้องรับผิด

เมื่อเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก เราก็จะต้องพิจารณาว่า การกระทำนั้น เป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ หรือไม่

ถ้าเป็นการกระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ หน่วยงานของรัฐต้นสังกัดต้องเป็นผู้รับ ผิดถ้าเป็นการกระทำละเมิดที่มีใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ตัวเจ้าหน้าที่เองต้องเป็นผู้รับผิด ในตอนหน้าเดี๋ยวผมจะยกคดีที่น่าสนใจมาเล่าสู่กันฟังต่อนะครับ

ขอบคุณค่ะ

ช่วงปิดท้ายรายการ วันนี้ต้องขอขอบคุณ คุณชวิศ เหล่าปิยสกุล ที่ให้เกียรติมาพูดคุยกันค่ะ

ท่านผู้ฟังคะ ที่ได้ฟังมาทั้งหมดนี้ หากท่านผู้ฟังต้องการติดตามรายการ “ศาลปกครองพบประชาชน” ย้อนหลัง ท่านสามารถเข้าไปรับฟังได้ทางเฟซบุ๊ก หรือ podcast สำนักงานศาลปกครอง หรือทางเว็บไซต์ของสมาคมสื่อช่อสะอาด www.chorsaard.or.th หรือทางช่องยูทูป และหากท่านผู้ฟังมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการดำเนินงานของศาลปกครองหรือคดีปกครอง สามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ สายด่วนศาลปกครอง ๑๓๕๕ ค่ะ

ทำยนี้ ขอขอบคุณสมาคมสื่อช่อสะอาดที่ให้การสนับสนุนออกอากาศในวันนี้ พบกับรายการ “ศาลปกครองพบประชาชน” ได้ใหม่ ทุกวันจันทร์ ตั้งแต่เวลา ๑๙.๓๐ – ๒๐.๐๐ น. ก่อนจากกันในวันนี้ เรามารับฟังคลิปเสียงประชาสัมพันธ์ศูนย์การเรียนรู้ ศาลปกครองออนไลน์ หรือ All Cloud และคลิปเสียงระบบงานคดีปกครอง อิเล็กทรอนิกส์ หรือ E-Court กันก่อนนะคะ สำหรับวันนี้ สวัสดีค่ะ

-----สปอต All Cloud เสียงเบิร์ด-----

-----สปอต E-Court เสียงตุ๊ก-----